

Thematische aantekening

Libanon: Hezbollah – organisatorische structuur en invloed

De afdeling landeninformatie van de administratie Buitenlandse zaken (Landinfo) zal als vakkundige, onafhankelijke eenheid informatie verzamelen en analyseren over maatschappelijke situaties en mensenrechten in landen waaraan Utlendingsdirektoratet (Administratie van buitenlanders), Utlendingsnemnda (Commissie voor buitenlanders) en Arbeids- og inkluderingsdepartementet (Ministerie van Arbeid en Integratie) steeds behoefte hebben met het oog op het verzamelen van kennis voor het vervullen van hun opdrachten.

De rapporten en thematische aantekeningen zijn gebaseerd op openbare en niet-openbare bronnen. De informatie werd verzameld en behandeld volgens de standaardnormen van de bronkritiek. Bronnen worden niet bij naam genoemd, wanneer het om diverse redenen niet wenselijk is dat ze worden openbaar gemaakt.

De inlichtingen die in de rapporten en thematische aantekeningen voorkomen kunnen niet worden beschouwd als een bewijs van een bepaalde visie op de praktijk bij de behandeling van aanvragen in de administratie van buitenlanders. De rapporten en thematische aantekeningen van "Landinfo" zijn ook geen weerspiegeling van de houding van de Noorse overheid tegenover de situaties en de landen waarover de rapporten gaan.

© Landinfo 2011

Voor het materiaal in deze publicatie gelden de wetsbepalingen inzake intellectuele eigendom. Zonder bijzondere overeenkomst met Landinfo is elke publicatie of terbeschikkingstelling van een exemplaar slechts toegelaten, in de mate de wet dit toelaat.

Voor vragen in verband met de rapporten van Landinfo kunt u zich richten tot:

Landinfo
Utlendingsforvaltningens fagenhet for landinformasjon

Storgaten 33 A
Postboks 8108 Dep N-0032 Oslo
Tel: 23 30 94 70
Fax: 23 30 90 00
E-mail: mail@landinfo.no
www.landinfo.no

SUMMARY

Hezbollah is an Islamist Shia Muslim organization in Lebanon closely allied to Iran. The organization is secretive and hierarchical in structure. It is a political party, an armed militia and a welfare organization all in one. Hezbollah completely dominates Shia Muslim neighborhoods in the southern suburbs of Beiroet, in the Beqaa Valley and in South Lebanon where it acts as a kind of security force and “moral police”. Opposing political parties are not allowed to operate in these areas. Hezbollah led the armed resistance against the Israeli occupying forces in Lebanon in the 1980s and 1990s, and the armed conflict with Israel in the last decade. Its weapons have also been turned inwards to enforce its will on political movements opposing its views. There have also been instances of threats and violence against opponents.

INHOUD

1.	Inleiding.....	5
2.	Korte historiek.....	5
2.1	Ideologische ontwikkeling.....	6
2.2	Hezbollah als politiek actor.....	6
2.3	Hezbollah als militaire actor	8
2.4	Hezbollah als liefdadigheidsorganisatie	9
3.	De kerngebieden en invloed van Hezbollah in Libanon.....	9
3.1	Het zuidelijke Beiroet - Dahiya.....	10
3.2	Het Beqaa-dal en Zuid-Libanon.....	11
3.3	Uitoefening van bevoegdheid en de verhouding tot de Libanese politie en openbaar ministerie....	11
3.4	Reacties tegenover politieke tegenstanders.....	12
3.5	Reacties tegenover personen die met Hezbollah weigeren samen te werken	13
3.6	De behandeling van collaborateurs met Israël door Hezbollah.....	13
4.	De verhouding tot andere politieke actoren.....	14
4.1	De verhouding tot Iran en Syrië	14
4.2	De samenwerking met Palestijnse fracties	15
5.	Organisatorische structuur.....	16
5.1	De politieke (burgerlijke) organisatie	16
5.2	Den militaire organisatie	17
5.2.1	<i>De islamitische weerstandsorganisatie.....</i>	<i>17</i>
5.2.2	<i>Het veiligheidsorgaan.....</i>	<i>18</i>
5.3	Lidmaatschap en rekrutering.....	18
5.4	Gedwongen rekrutering	19
5.5	Reacties tegenover leden die uit de organisatie wensen te treden.....	19
6.	Referenties.....	20

1. INLEIDING

Deze thematische aantekening beschrijft de Libanese organisatie Hezbollah. Er wordt vooral geprobeerd te verklaren hoe de organisatie optreedt, respectievelijk als politieke partij, liefdadigheidsorganisatie en militia. Hierbij wordt ook de invloed van de organisatie en dominantie in verschillende delen van Libanon beschreven. De thematiek in de aantekening weerspiegelt de opdrachten die Landinfo van Utlendingsdirektoratet (Dienst Vreemdelingenzaken) en Utlendingsnemnda (de Commissie buitenlanders) heeft ontvangen. De thematische aantekening steunt op openbaar toegankelijke informatie, in de vorm van gedrukte publicaties en publicaties op het internet en gesprekken in Beiroet in november 2008 en in maart 2011 met Libanese academici, journalisten en vertegenwoordigers van lokale mensenrechtenorganisaties.

2. KORTE HISTORIEK

Hezbollah¹ is zowel een Libanese politieke partij van sjiitische strekking, een gewapende militia en een weldadigheidsorganisatie, die vroeg in de jaren 1980 werd opgericht. De oprichters waren radicale sjiieten die door de opwekking in Irak in de jaren 1960 en 1970 werden geïnspireerd. Na de Israëlische invasie in Libanon in 1982 werden velen van de sjiitische activisten betrokken bij de organisatie van een militaire respons tegenover de Israëlische bezettingsmacht. Één groep splitste zich af van Amal,² de toenmalige leidende sjiitische beweging in Libanon, om Amal al-Islamiyya te vormen, dat later met andere radicale sjiitische bewegingen werd samengevoegd onder de naam Hezbollah. Iran stond centraal bij de opbouw van de gewapende militia van Hezbollah en leden van de Iraanse revolutionaire garde gaven een training aan de militias van de organisatie in het Beqaa-dal, ten oosten van Libanon in de jaren 1980 (Casey & Blanchard 2010, p. 8-9; Deeb 2006). Hezbollah had een sleutelpositie bij de oorlogsvoering tegen de Israëlische bezettingsmacht in Libanon in de jaren 1980 en 1990. De organisatie stond o.a. achter twee zelfmoordaanslagen tegen het Israëlische militaire hoofdkwartier in Tyr in Zuid-Libanon, waarbij samen meer dan 100 Israëlische soldaten werden gedood, alsook een aantal guerrilla-aanvallen tegen Israëlische strijdkrachten in Zuid-Libanon (Hamzeh 2004, p. 80-83).³

---

1 Hezbollah betekent "de partij van God" in het Arabisch (hizb Allah). In de Noorse en Engelse literatuur wordt ook gebruik gemaakt van de volgende schrijfwijzen: Hizbollah, Hizballah og Hizb'allah.

2 Amal betekent "hoop" in het Arabisch en dit is tegelijkertijd een acroniem voor Afwaj al-muqawama al-lubnaniyya (De Libanese weerstandsbataillons). De organisatie werd in 1975 als een gewapende militia opgericht, met banden tot de partij van imam Musa Sadr, Harakat al-mahrumin (de beweging voor de minder geprivilegieerden). Na de beëindiging van de burgeroorlog in 1989 werd de militia ontwapend, maar Amal ging door als politieke partij (Addis & Blanchard 2010, p. 8). De partij is in het parlement vertegenwoordigd en de huidige partijleider Nabih Berri is tijdens verschillende periodes parlamentsvoorzitter geweest. Momenteel zijn Amal en Hezbollah de twee dominerende politieke bewegingen onder de sjiieten in Libanon.

3 De groepen met banden tot Hezbollah die tot de underground behoren en misschien direct aan het bevel van Hezbollah zijn onderworpen, stonden overigens achter de zelfmoordaanval tegen de Amerikaanse ambassade in Beiroet in april 1983 en de gelijktijdige zelfmoordaanvallen tegen Amerikaanse en Franse militaire bases in Beiroet in oktober 1983. Meer dan 400 personen samen werden in deze operaties gedood. Een groep die zich Islamitische jihad noemde, nam de verantwoordelijkheid voor deze aanvallen op zich. De leiders van Hezbollah hebben sindsdien ontkend dat ze de islamitische jihad controleerden. De underground-groepen, die met Hezbollah gelieerd waren, stonden ook achter een aantal kidnappings van buitenlanders in Libanon in de tweede helft van de jaren 1980 (Hamzeh 2004, p. 80-86). Er werd beweerd dat Hezbollah ook betrokken was in de aanval op de Israëlische ambassade in Buenos Aires in 1992 en de aanval op de synagoge in dezelfde stad in 1994 (Addis & Blanchard, 2010, p.22)

De sjiieten zijn, historisch gezien, een economisch minder geprivilegieerde groep in Libanon geweest. Bovendien waren ze politiek ondervertegenwoordigd in verhouding tot het bevolkingsaantal.⁴ Een belangrijke reden voor de groei van Hezbollah onder de sjiieten in Libanon was juist het feit dat de organisatie in staat was om een spreekbuis te worden van deze minder geprivilegieerde groep. (Hamzeh 2004, p. 12-15).

2.1 IDEOLOGISCHE ONTWIKKELING

De ideologische positie van Hezbollah werd geformuleerd in hun "open brief tot de onderdrukten" in 1985. Hierin beschreef Hezbollah zich zelf als een religieuze, anti-imperialistische beweging en stelde zich tot doel om Israël te elimineren. De V.S en de Sovjet-Unie werden beiden tot vijanden verklaard. In Libanon wenste men om een islamitisch bestuur in te voeren, gemachtigd door het volk (Addis & Blanchard 2010, p. 8-13; Høigilt 2007, p. 125). Hezbollah is de voorvechter van een bestuurswijze waarbij de religieuze geleerden de hoogste bevoegdheid hebben volgens het sjiitische principe van "het bestuur van de rechtsgeleerden" (wilayat al-faqih) dat door Ayatollah Khomeini van Iran werd geformuleerd. In de verlenging hiervan beschouwt de leiding van Hezbollah het huidige hoofd van Iran, Ayatollah Ali Khamenei, officieel als de hoogste leider van de organisatie, zowel religieus als politiek (Deeb 2006; Hamzeh 2004, p. 30-36).

In de jaren 1990, na beëindiging van de burgeroorlog, verkoos Hezbollah om deel te nemen aan de gewone politiek in Libanon in het kader van het parlementaire systeem.⁵ In 1992 stelden ze zich voor het eerst op een lijst bij de parlementaire verkiezingen. De politiek werd meer pragmatisch en knoopte de dialoog aan met andere politieke partijen. Er werd tegelijkertijd verklaard dat de idee van een islamitische staat in Libanon niet met machtsmiddelen zou worden nagestreefd. In 2009 werd het nieuwe politieke platform van Hezbollah door de algemeen secretaris Sayyid Hassan Nasrallah in een door de TV uitgezonden toespraak bekend gemaakt. Dit werd als een actualisering beschouwd van de "open brieven" van 1985. De toespraak refereerde niet naar de oprichting van de islamitische staat in Libanon, terwijl weerstand tegenover elke vredesovereenkomst met Israël of een erkenning van Israël werd herhaald (Addis & Blanchard 2010, p. 8-13; Høigilt 2007, p. 125).

2.2 HEZBOLLAH ALS POLITIEKE ACTOR

Hezbollah heeft sinds 1992 aan de parlementsverkiezingen in Libanon deelgenomen. In 2005 nam Hezbollah 14 zetels in en nam voor het eerst aan de regering deel. Bij de laatste verkiezingen in 2009 won de organisatie tien zetels (Addis & Blanchard 2010, p. 10; Deeb 2006, p. 3).

---

4 Het Libanees Nationaal pakt van 1943 verdeelde de uitvoerende en wetgevende macht alsook de functies in het leger onder de verschillende religieuze groepen in het land, in verhouding tot het bevolkingsaantal van de respectieve groepen. De christelijke maronieten, die de grootste groep was volgens de laatste volkstelling (die in 1932 werd gehouden), mocht het ambt van president invullen en kreeg het grootste aantal zetels in het parlement. De soennieten mochten de eerste minister aanduiden en de sjiieten, de derde grootste groep volgens de volkstelling van 1932, kregen de relatief onbelangrijke functie van parlementsvoorzitter. Men neemt aan dat de sjiieten de dag van vandaag zowel de soennieten als de christelijke maronieten in bevolkingsaantal overstijgen (Hamzeh 2004 p. 12).

5 Niettegenstaande Hezbollah sinds begin 1990 binnen het parlementaire systeem heeft gewerkt en aan de Libanese partijpolitiek heeft deelgenomen, kan de organisatie niet als een gewone partij worden beschouwd. Hamzeh (2004, p. 79) besluit dat Hezbollah tegelijkertijd een islamitische, religieuze en jihadistische beweging is, die slecht vage trekken heeft die lijken op gewone politieke partijen.

In februari werd de eerste minister van Libanon, Rafik Hariri in een bomaanslag in Beiroet gedood. Syrië werd ervan verdacht achter de aanslag te staan en moest zijn militaire strijdkrachten uit het land trekken.

Syrië had troepen in Libanon van de tijd toen het tussenkwam in de Libanese burgeroorlog in 1976. Toen Hariri werd gedood, hadden een groeiend aantal Libanese politici en maatschappelijk belangrijke figuren afstand genomen van de aanwezigheid en dominantie van Syrië in Libanon. De polarisering tussen de "pro-Syrische" en "anti-Syrische" vleugel in het land spitste zich nog meer toe in de tijd die volgde. De Libanese partijpolitiek is sindsdien gedomineerd door de grote blokken; resp. de pro-Syrische "8 maart-alliantie", genoemd naar een demonstratie als steun voor Syrië die door Hezbollah op 8 maart 2005 in Beiroet werd georganiseerd en de anti-Syrische "14 maart-alliantie", genoemd naar een demonstratie op 14 maart 2005 waarin de Syrische terugtrekking werd geëist. Hezbollah is in de 8 maartalliantie toonaangevend geweest, samen met Amal en de christelijke partij At-tayyar al-watani al-hurr (Free Patriotic Movement), die geleid wordt door Michel Aoun. De 14 maart-alliantie werd gedomineerd door de partij van Saad Hariri, Tayyar al-mustaqbal (Future Movement), die de grootste soennitische partij in Libanon is, alsook verschillende christelijke partijen (International Crisis Group 2010, p. 2).

In april 2005 nam de Veiligheidsraad van de VN resolutie 1595 aan die een onafhankelijke onderzoekscommissie schiep die de Libanese overheden bij het onderzoek naar de moord op de eerste minister Hariri moest bijstaan. In maart 2006 vroeg de toenmalige eerste minister Fouad Seniora aan de VN om een eigen internationaal tribunaal te mogen oprichten dat de moord zou onderzoeken, maar dat werd op protest van de 8 maart-alliantie onthaald en alle sjiitische ministers besloten om de vergaderingen van de regering te boycotten. De regering kon het parlement er ook niet toe brengen om het ontwerp van overeenkomst goed te keuren. De regering verzocht daarom de VN-veiligheidsraad om een tribunaal op te richten, dat onafhankelijk was van de formele goedkeuring van Libanon, waarna de Veiligheidsraad resolutie 1757 aannam, waarbij in mei 2007 het speciale tribunaal voor Libanon werd opgericht (Special Tribunal for Lebanon, hierna STL). Toen had de oppositie, geleid door Hezbollah reeds een permanente protestactie in het centrum van Beiroet opgericht, en de regering werd in haar acties verlamd doordat de sjiitische ministers de vergaderingen van de regering boycotten. De crisis bereikte haar hoogtepunt wanneer gewapende elementen van partijen inde 8 maart alliantie in mei 2008 de stadsdelen van Beiroet die door soennieten waren gedomineerd, overnamen (zie hoofdstuk 2.3). Dit gaf aanleiding tot een nieuwe regering van nationale eenheid, onderhandeld in Doha in Qatar, waardoor de 8 maartalliantie vetorecht kreeg in alle belangrijke regeringsbesluiten (International Crisis Group 2010, s. 6-7).

In 2010 begonnen er geruchten te circuleren dat STL Hezbollah-leden zou aanklagen voor de moord op Hariri. De algemeen secretaris van Hezbollah reageerde door Israël aan te klagen en te beweren dat dit land achter deze geruchten stond. Men probeerde tegelijkertijd STL in diskrediet te brengen, o.a. door te wijzen naar de zgn. valse getuigen, een verwijzing naar centrale getuigen die naderhand hun verklaringen wijzigden of terugtrokken. Hezbollah probeerde ook om de regering ertoe te brengen om afstand te nemen van STL (International Crisis Group 2010, p. 11-19). In januari 2011 trok de oppositie, geleid door Hezbollah zich opnieuw uit de regering terug, waarop de eerste minister Hariri ontslag nam (Blanford 2011a). In juni werd een nieuwe regering gevormd, geleid door de eerste minister Najib Mikati, die dichter tot Hezbollah en de 8 maart-alliantie schijnt te staan. Hezbollah en hun geallieerden kregen 16 van de 30 ministerposten in de nieuwe regering. Op 30 juni werd de inbeschuldigingstelling van vier leden van Hezbollah openbaar gemaakt (BBC 2011). Eind september 2011 was nog geen enkele van de beschuldigten gearresteerd.

2.3 HEZBOLLAH ALS MILITAIRE ACTOR

Volgens de overeenkomst van Taif van 1989, die het einde van de Libanese burgeroorlog aangaf, moesten alle Libanese militias gedemobiliseerd en ontwapend worden. Hezbollah behield echter zijn wapens en omschreef zichzelf opnieuw als islamitische weerstandsbeweging met als doel een einde te maken aan de Israëlische bezetting van Zuid-Libanon. De gewapende tak van de organisatie voerde militaire operaties uit tegen Israeli Defence Forces (IDF) en hun Libanese geallieerden South Lebanese Army (SLA) in Zuid-Libanon in de jaren 1990 en ze rekenden zichzelf de eer toe van de definitieve terugtrekking van Israël uit Zuid-Libanon in 2000. Na de terugtrekking werd het Libanese leger niet terug in het zuiden gestationeerd, in de plaats daarvan nam Hezbollah de controle van deze gebieden over. Hezbollah ging bovendien door met het aanvallen van IDF in een kleine enclave, Shib'a genoemd, op de grens tussen Libanon en de Golan-hoogte, gedomineerd door Israël (die Israël in 1967 vop Syrië veroverde).⁶ Er is ook onenigheid geweest over de status van het dorp Ghajar, dat op de grens tussen Israël en Libanon ligt. Hezbollah heeft verklaard dat de aanwezigheid van IDF in de noordelijke delen van het dorp (sinds 2006) een bezetting is van Libanees territorium. De aanwezigheid van IDF in deze gebieden is aldus gebruikt als smoes om de wapens te behouden en Libanon tegen de Israëlische bezetting te verdedigen. Tegelijkertijd heeft Hezbollah verklaard dat ze zich niet zullen laten ontwapenen, ook als Israël zich uit de omstreken gebied een zou terugtrekken (Addis & Blanchard 2010, p. 9, 16; Deeb 2006).

Na een aanval van Hezbollah in juli 2006, dat als gevolg had dat twee IDF-soldaten gevangen werden genomen en drie werden gedood, leidde Israël een grootschalig militair offensief in tegen Hezbollah in Libanon. De oorlogsmanoeuvres werden in augustus van hetzelfde jaar afgesloten nadat de VN-veiligheidsraad resolutie 1701 had aangenomen. Hierbij werd gevraagd om de aanwezigheid van VN-vredesmacht in Zuid-Libanon verder uit te breiden (UNIFIL), het Libanese leger langs de grens in het zuiden te stationeren en wapenleveringen aan anderen dan aan het leger te verbieden (Sharp 2006, p. 1-4). Niettegenstaande dit alles, neemt men aan dat Hezbollah zijn wapenarsenaal terug heeft opgebouwd en versterkt, o.a. door gesofistikeerde raketten aan te schaffen (Addis & Blanchard 2010, p. 11).

In mei 2008 nam de Libanese regering twee besluiten aan, die Hezbollah als een directe dreiging voor zijn militaire capaciteit aanzag. Die twee waren de overplaatsing van de veiligheidschef naar de luchthaven in Beiroet, een goede bondgenoot van Hezbollah en het besluit om de wettelijkheid van het onafhankelijke communicatienetwerk van Hezbollah in Libanon te onderzoeken. Gewapende leden van de geallieerde Amal van Hezbollah en Syrian Social Nationalist Party (SSNP) namen stadsdelen in Beiroet over die door soennieten werden gedomineerd, terwijl tegelijkertijd gewapende leden van Hezbollah in de Shouf-bergen werden gestationeerd. De gewapende groepen zaten op controleposten en ze braken in de lokalen in van hun voornaamste politieke tegenstander, Saad Hariris Tayyar al-mustaqbal (Future Movement), momenteel de grootse soennitische partij in Libanon. De situatie leidde tot gewapende confrontaties op verschillende plaatsen in het land tussen politieke groeperingen, die respectievelijk met de regering of de sjiietisch gedomineerde oppositie banden hadden.

⁶ Hezbollah en Syrië beweren dat Shib'a Libanees is en dat de Israëlische terugtrekking uit Libanon daarom niet definitief is. De VN heeft gezegd dat Shib'a Syrisch territorium is (Addis & Blanchard 2010, p. 9).

Het conflict nam al vlug een religieuze dimensie aan met kleine straatgevechten, hoofdzakelijk tussen sjiieten e soennieten in Beiroet, tussen Hezbollah en de drusen in de bergen en tussen de alawi en de soennieten in het noorden, in Tripoli. Dit was de eerste keer na het einde van de burgeroorlog.

Hezbollah richtte zijn wapens op Libanezen. Het doel was duidelijk om de eigen capaciteit te verdedigen. De gevechten hadden als resultaat dat 80 personen het leven verloren en 250 gewond werden. De situatie werd opgelost door een interventie van de Arabische liga en een overeenkomst dat de regering op haar beslissingen zou terugkomen. Tegelijkertijd werd men het erover eens om een nationale dialoog aan te gaan die de weg zou vrij maken voor een nieuwe regering van nationale eenheid, waarin de beide partijen in het conflict zouden vertegenwoordigd zijn. (International Crisis Group 2008, p. 1-9; U.S. Department of State 2011; Young 2010, p. 201-215).

2.4 HEZBOLLAH ALS LIEFDADIGHEIDSORGANISATIE

Hezbollah heeft sinds zijn oprichting in de jaren 1980 centraal gestaan in de opbouw van liefdadigheidsorganisaties in Libanon. Momenteel fungeert Hezbollah als een koepelorganisatie voor een groot netwerk van organisaties die instaan voor scholen, gezondheidscentra, ziekenhuizen, jeugdprogramma's en liefdadigheidsorganisaties die verschillende vormen van steun bieden aan noodlijdende gezinnen. Deze instellingen staan open voor iedereen, zonder rekening te houden met religieuze gezindte, maar ze bevinden zich in de eerste plaats in gebieden waar de sjiieten domineren (Addis & Blanchard 2010, p. 10; Deeb 2006, p. 3). Het netwerk van Hezbollah stond centraal bij de heropbouw van huizen en van de infrastructuur na de burgeroorlog en de oorlog tegen Israël in de zomer van 2006. Ammar al Moussawi, die de afdeling van Hezbollah voor internationale relaties in Beiroet leidt, verklaart dat Hezbollah zelfs de zuidelijke stadsdelen in Beiroet heeft opgebouwd alsook andere gebieden die door de Israëlische bombardementen van 2006 werden verwoest, via het heropbouwfonds Wa'd (belofte) (gesprek met Landinfo, maart 2011). Hezbollah financiert de liefdadigheidsprojecten door privé schenkingen van sympathisanten in het buitenland, door tienden vanwege de sjiitische bevolkingen in Libanon en door financiële steun uit Iran (Deeb 2006, p. 3; Hamzeh 2004, p. 63).

3. DE KERNGEBIEDEN EN INVLOED VAN HEZBOLLAH IN LIBANON

Hezbollah heeft in de eerste plaats invloed in sjiitische kerngebieden in Libanon. Deze gebieden zijn in het zuiden van Beiroet, ook gekend als Dahiya⁷, sjiitsche gebieden in Zuid-Libanon en sjiitische gebieden in de Beqaa-vallei in het oosten van Libanon. Volgens academici en een journalist waarmee Landinfo in november 2008 en in maart 2011 in Beiroet praatte (die anoniem wensten te blijven, is de invloed en overheersing van Hezbollah het sterkst in Zuid-Beiroet. Het is ook hier dat de organisatie haar politiek en administratief hoofdkwartier heeft.

---

⁷ Dahiya, wat in het Arabisch "voorstad" betekent, is een verzamelbegrip voor verschillende stadsdelen in Zuid-Beiroet; Haret Hurayk, Ghubayri, Murayja en Burj al-Barajna. Het gebied is vandaag beheerst door sjiieten en het grootste deel van de bevolking komt uit Zuid-Libanon en de Beqaa-vallei, o.a vele families die in de loop van de burgeroorlog werden verdreven (Harb 2007).

3.1 ZUID- BEIROET - DAHIYA

Hezbollah is sinds de oprichting van de organisatie in de jaren 1989 in Dahiya aanwezig. In 1989 verdreven ze hun sjiitische rivaal Amal uit het gebied. Sinds dan heeft Hezbollah zijn macht in dit deel van Beiroet geconsolideerd. In 1998 maakte Hezbollah lijsten op bij de gemeentelijke verkiezingen en won in alle gemeenten (stadsdelen) die samen Dahiya vormen (Deeb & Harb 2007, p. 18; Harb 2007).

In de loop van de jaren 1990 en 2000 heeft Dahiya een hele verandering en modernisering ondergaan, met o.a koopcentra die zijn opgebloeid en pretparken. Dit is gebeurd met goedkeuring van Hezbollah en parallel met de aanpassing van Hezbollah aan het Libanese politieke systeem en de geleidelijk grotere openheid tegenover een pluralistisch Libanon. De stadsontwikkeling in Dahiya heeft vele gelijkaardige trekken gemeen met andere gebieden in Beiroet. Tegelijkertijd zijn er een aantal beperkingen die in andere delen van Beiroet niet voorkomen: verkoop van alcohol en reclameborden die de naakte huid tonen, zijn niet toegelaten. De cafés worden verondersteld zich aan bepaalde morele standaarden te hebben aangepast met betrekking tot de scheiding van de geslachten en de keuze van muziek die uit de luidsprekers klinken. Internet wordt gecensureerd en Hezbollah heeft haar eigen privé "politie" die de bevolking controleert en die bijvoorbeeld bezoekers hindert bij het nemen van foto's in het gebied zonder toelating. Gemeentebesturen die door Hezbollah worden gecontroleerd, geven steun aan specifieke ondernemers die bijdragen tot het ontwikkelen van stadsdelen in de zin die de organisatie wenst. Tegelijkertijd is er een onofficiële boycot van cafés en restaurants die de morele standaarden van Hezbollah niet volgen (Deeb & Harb 2007, p. 18; Harb 2007). Een van de Libanese academici waarmee Landinfo heeft gepraat (gesprek in maart 2011) verklaarde dat Hezbollah als een soort veiligheidsdienst en politie in Dahiya werkzaam is. De controle van Hezbollah van de bevolking in het gebied is erg omvattend en geen andere politieke groeperingen mogen hier opereren.⁸ Hezbollah treedt tegelijkertijd als zedenpolitie op en ziet erop toe dat de bevolking in Dahiya zich volgens de normen van de islam gedraagt. Een Libanese journalist waarmee Landinfo praatte (gesprek in maart 2011) verklaarde dat Hezbollah in praktijk een soort sharia-wet in Dahiya heeft ingevoerd, ook wanneer dat niet is bekend gemaakt. Er zijn bijvoorbeeld geen winkels in Dahiya die alcohol verkopen. Het dichtste verkooppunt van alcohol bevindt zich in aangrenzende stadsdelen, waar soennieten en sjiieten samen leven en waar Hezbollah niet dezelfde invloed had. Hezbollah is niet bezig met het regelen van het leven van soennieten of anderen die buiten hun kerngebieden wonen en ze ondernemen daarom niets om de alcoholverkoop buiten Dahiya te stoppen.⁹

De morele en religieuze normen die in Dahiya heersen hebben grote steun bij de bevolking en is aldus geen project dat uitsluitend door Hezbollah is afgedwongen. Een sjiitische urbane middenklasse die in overeenstemming met islamitische waarden wenst te leven heeft naderhand in het gebied de dominantie gekregen. Deze middenklasse, vooral de jeugd, bepaalt welke cafés, restaurants,

---

8 Volgens één van de academici waarmee Landinfo praatte heeft Hezbollah vooral controle over dat deel van de bevolking in Dahiya dat daar is komen wonen en afkomstig is uit Zuid-Libanon en Beqaa. De oorspronkelijke bevolking in Dahiya heeft grotendeels eigen, zelfstandige netwerken, buiten de directe controle van Hezbollah.

9 Volgens de journalist heeft de controle van de levenswandel van sjiieten ook een politieke dimensie. Sjiieten die in oppositie tot Hezbollah en Amal zich traditioneel bij de communisten hebben aangesloten, hebben een andere visie op gelijkheid tussen mannen en vrouwen en nemen een veel vrijere houding tegenover alcohol aan. De inspanningen van Hezbollah om Dahiya tot een gebied te maken waar in overeenstemming met de moslimwaarden wordt geleefd, is daarom indirect ook een aanval op de communisten.

pretparken en badstranden aan hun wensen voldoen. Andersdenkenden verlaten meestal Dahiya voor recreatie en vrijetijd, ook wanneer er personen zijn die "alternatieve" cultuurcentra in Dahiya hebben opgericht als oppositie tot Hezbollah (Deeb & Harb 2007, p. 19).

3.2 DE BEQAA-VALLEI EN ZUID-LIBANON

De Libanese academici en de journalist waarmee Landinfo in Beiroet heeft gepraat (gesprekken in maart 2011) verklaarden dat Hezbollah dezelfde controle over de bevolking uitoefent in de sjiitische gebieden van de Beqaa-vallei als in Zuid-Libanon, wanneer ook in minder sterke mate dan in Dahiya. Volgens Kai Kverme aan de universiteit van Oslo, die over Hezbollah onderzoek heeft gedaan en veldwerk in Zuid-Libanon (Khiam), gelden dezelfde beperkingen in sjiitische gebieden in Zuid-Libanon als in Dahiya met betrekking tot morele standaarden, d.w.z. verbod i.v.m. het aanbieden van alcohol, dans enz. (e-mailcorrespondentie met Landinfo, september 2011).

3.3 UITOEFENING VAN BEVOEGDHEID EN DE VERHOUDING TOT LIBANESE POLITIE EN HET OPENBAAR MINISTERIE

De overheersing van Hezbollah in de zuidelijke stadsdelen van Beiroet is van zo'n aard dat de overheden niet in staat zijn om er de wet te handhaven. De Libanese politie is ook niet in staat om efficiënte opzoekingen te doen en de criminaliteit te bestrijden in andere gebieden die door de Hezbollah worden gedomineerd, vooral in Zuid-Libanon. Hezbollah heeft daarentegen een zekere "politie-bevoegdheid" in deze gebieden op zich genomen. Hezbollah houdt er ook eigen interneringsplaatsen op na (U.S. Department of State 2011). Personen die criminele handelingen begaan in de kerngebieden van Hezbollah, lopen de kans om door de coördinatie-eenheid van de organisatie te worden gearresteerd (zie hoofdstuk 5.1) of door het Veiligheidsorgaan (hoofdstuk 5.2) wanneer het gaat over "politieke" misstappen, zoals spionage of pogingen om Hezbollah en de activiteiten van de organisatie te controleren. Vroeger konden de arrestanten ruime tijd in hechtenis van Hezbollah verblijven, maar na de terugtrekking van Israël in 2000 is de organisatie begonnen arrestanten aan de Libanese politie uit te leveren, wanneer het gaat over Libanese staatsburgers. Buitenlanders die worden gearresteerd, lopen het gevaar om lange tijd in hechtenis van Hezbollah te blijven (Hamzeh 2004, p. 65).

Volgens een Libanese journalist (gesprek in Beiroet in maart 2011) zijn het in de eerste plaats sjiieten die door Hezbollah kunnen worden gearresteerd. De arrestanten worden normaal in de loop van een paar dagen in vrijheid gesteld of aan de Libanese veiligheidsdienst uitgeleverd voor verder onderzoek, maar er zijn ook voorbeelden van personen die lang in hechtenis van Hezbollah hebben gezeten. Libanezen die geen sjiieten zijn, zullen normaal niet het risico lopen om door Hezbollah van hun vrijheid te worden beroofd, wanneer ze er niet worden van verdacht collaborateurs van Israël te zijn.

Een Libanese academicus (gesprek in Beiroet in maart 2011) deelt mee dat er geen gewelddaden of mishandeling werden gerapporteerd in verband met de arrestaties en verhoren van Hezbollah. Ook niet in zaken die gaan over collaborateurs van Israël zijn er vergripen gemeld.¹⁰

---

10 De Libanese mensenrechtenorganisatie "Lebanese Center for Human Rights" heeft evenwel gerapporteerd dat een Libanees die verdacht werd van samenwerking met de geheime dienst van Israël, waarschijnlijk werd gefolterd in hechtenis door Hezbollah, waar hij in 2006 5 maanden doorbracht. Hij werd daarna aan het Libanese Ministerie van Verdediging uitgeleverd, die hem nog 20 maanden in hechtenis hield en hem opnieuw aan foltering onderwierp. (U.S. Department of State 2011, p. 5). Landinfo is niet op de hoogte van andere gevallen van mishandeling in hechtenis door Hezbollah.

De laatste tijd werden de veiligheidsinspanningen in Dahiya versterkt en meer zichtbaar gemaakt dan vroeger het geval was. Een aantal waarnemers interpreteren dit als een resultaat van het feit dat Hezbollah eigenlijk niet de volledige controle in het gebied heeft, dat de organisatie niet in staat is om te zorgen voor de veiligheid van de inwoners en dat de criminaliteit in het gebied floreert. Dit wordt ook in verband gebracht met onenigheid binnen in de organisatie, wat ertoe geleid heeft dat partijleden blijkbaar werden gearresteerd en spionnen binnen de organisatie werden ontmaskerd (zie hoofdstuk 3.6) (Elali & Farrell 2011).

3.4 REACTIES TEGENOVER POLITIEKE TEGENSTANDERS

Volgens één van de Libanese academici waarmee Landinfo in november 2008 en maart 2011 praatte, kunnen personen die politiek actief zijn, negatieve reacties of represailles van Hezbollah ondervinden. Dit geldt in de eerste plaats voor een aantal sjiïeten die de organisatie in de kerngebieden tegenwerken. Zo werd bijvoorbeeld de sjiïtische religieuze leider Hassan Mushaymesh uit Zuid-Libanon naar aanleiding van een bezoek aan Damascus in juli 2010 gevangen genomen. Men neemt aan dat de gevangenneming verband houdt met het feit dat hij in 1997 uit Hezbollah trad en sindsdien de organisatie verschillende keren in het openbaar bekritiseerd heeft (gesprek met een Libanese academicus in Beiroet in maart 2011; Farrell 2011). Een ander voorbeeld is een organisatie die zich Lebanese Option Group (Tayyar al-intima al-lubnani) noemt. Dit is een sjiïtische organisatie die kritisch staat tegenover Hezbollah. In 2008 en 2009 werden de wagens van verschillende leiders in Khiam i Zuid-Libanon opgeblazen (NOW Lebanon 2009). Volgens Kai Kverme aan de universiteit in Oslo wil Hezbollah ontkennen dat ze iets met deze ontploffingen te maken hebben, maar de organisatie heeft de volledige controle in het gebied waar de auto's werden opgeblazen en het is daarom nauwelijks denkbaar dat dit zou zijn voorgevallen zonder medeweten van Hezbollah (e-mailcorrespondentie met Landinfo, september 2011).

Een andere Libanese academicus (gesprek met Landinfo, november 2008) heeft meegedeeld dat er weinig houvast is voor de bewering dat Hezbollah christenen vervolgt of op een andere manier het leven voor christenen of andere minderheden die in de kerngebieden wonen, moeilijk maakt. De reden is dat Hezbollah wenst op te treden als een ernstige politieke actor en de nationale weerstand tegen Israël leidt in de naam van alle Libanezen. Ze wensen daarom niet beschuldigd te worden van het feit dat ze andere religieuze sekten slecht hebben behandeld.¹¹ Volgens Kai Kverme aan de Universiteit in Oslo zijn er nochtans voorbeelden die in tegengestelde richting wijzen. Zo zou bijvoorbeeld een Druzische man, die in de buurt van Khiam in Zuid-Libanon woont, door Hezbollah met gevangenisstraf zijn bedreigd, wegens sympathieën met de partij Future Movement van Saad Hariri (e-mailcorrespondentie met Landinfo, september 2011). Een ander voorbeeld is de situatie na de overname van West-Beiroet door de 8 maart-alliantie in mei 2008 (zie hoofdstuk 2.3). Hier zouden jonge personen, gekleed in burger, die deelnamen aan straatgevechten politieke tegenstanders op straat en in cafés hebben gecontroleerd en gepest.

---

ny (U.S. Department of State 2011, p s. 5). Landinfo is niet op de hoogte van andere beweringen dat in de gevangenis door Hezbollah zou gefolterd worden.

¹¹ Een Libanese journalist (gesprek met Landinfo in november 2008) verklaart dat er weinig problemen zijn geweest tussen sjiïeten en christenen in Zuid-Libanon na de oorlog tegen Israël in 2006. De reden hiervoor is dat de meeste christenen zich tijdens de strijd neutraal opstelden of Hezbollah steunden. Verschillende Hezbollah-soldaten hadden bijvoorbeeld onder de gevechten hun toevlucht kunnen zoeken in de christelijke dorpen. De christenen hadden daarom niet de naam gekregen dat ze collaborateurs van Israël waren, zoals gedeeltelijk wel was gebeurd tijdens de Israëlische bezetting van Zuid-Libanon in 2000.

Verschillende journalisten en scribenten met aanknopingspunten tot de 14 maart-alliantie zouden zijn bedreigd en zich gedwongen hebben gevoeld om naar Oost-Beiroet te verhuizen (Young 2008).

Een andere Libanese academicus (gesprek in Beiroet in maart 2011) deelt mee dat het niet noodzakelijk de leiding van Hezbollah is, die achter de gewelddaden staat tegen politieke tegenstanders of die hiertoe opdracht geeft. Het kan vaak gaan over familievetes of privé wraakacties, waarbij Hezbollah-leden betrokken zijn. Kai Kverme van de universiteit in Oslo wijst erop dat ook wanneer veel conflicten familievetes zijn, ze vaak een politiek karakter zullen aannemen, omdat één van de partijen door Hezbollah wordt gesteund, terwijl de andere betrokkene vaak tot een andere politieke partij behoort. Ook wanneer Hezbollah van bij het begin niet op de conflicten heeft aangestuurd, zal de organisatie toch aan het conflict deelnemen en haar leden steunen (e-mailcorrespondentie met Landinfo, september 2011).

Verschillende gebeurtenissen van de laatste tijd in Libanon en in de buurt van Libanon zijn van grote betekenis voor Hezbollah geweest en voor de verhouding tot politieke tegenstanders. Dit geldt in de eerste plaats voor het oproer in Syrië, de beschuldiging vanwege STL tegen vier leden van de organisatie en de ontmaskering van spionnen in de eigen rangen van Hezbollah (zie hoofdstuk 3.6). Volgens Kai Kverme aan de universiteit van Oslo hebben deze gebeurtenissen ertoe geleid dat Hezbollah zich aangevallen voelt en daardoor veel gevoeliger is voor kritiek dan in meer stabiele nationale en regionale situaties. Tot dusver is dit tot uitdrukking gekomen in verscherpt woordgebruik tegen politieke tegenstanders van de organisatie in Libanon (e-mailcorrespondentie met Landinfo, september 2011).

3.5 REACTIES TEGENOVER PERSONEN DIE MET HEZBOLLAH WEIGEREN SAMEN TE WERKEN

Landinfo heeft geen informatie gevonden die erop wijst dat Hezbollah probeert iemand te dwingen om samen te werken. Ook de gesprekspartners van Landinfo, tijdens de informatieve reis van november 2008 en maart 2011 wisten niet dat dit voorkwam. Een Libanese academicus (gesprek met Landinfo in maart 2011) dacht dat Hezbollah nooit met buitenstaanders zou willen samenwerken voor militaire opleiding, omdat de organisatie bang is voor infiltratie vanwege Israëlische spionnen. Maar het komt daarentegen wel voor dat Hezbollah samenwerkt met individuele personen om zijn militaire structuur te kunnen uitbouwen. Ze kunnen bijvoorbeeld bepaalde boeren uitbetalen om hun akkers een aantal jaren na elkaar onbebouwd te laten en de akkers aan Hezbollah in bruikleen te geven om er hun wapens op te plaatsen. Deze personen zullen heel waarschijnlijk van dichtbij gecontroleerd worden, maar er zijn geen gekende gevallen van dat iemand op die manier gedwongen werd om samen te werken. De gesprekspartners van Landinfo waren niet op de hoogte van gevallen waarbij iemand gedwongen werd om wapens van Hezbollah te bewaren.

3.6 DE BEHANDELING VAN COLLABORATEURS MET ISRAËL DOOR HEZBOLLAH

De laatste jaren hebben Libanese overheden méér dan honderd personen gearresteerd, die verdacht waren van samenwerking met de Israëlische inlichtingendienst. Ten minste twaalf personen zijn tot dusver voor dergelijke zaken veroordeeld. Volgens de Libanese overheden zouden de gearresteerden tot een omvattend spionagenetwerk hebben behoord, waarmee Israël in Libanon opereerde. De Libanese overheden hebben alle namen gepubliceerd (United Nations Security Council 2010).

De directeur van de Libanese mensenrechtenorganisatie, Foundation for Human and Humanitarian Rights (Libanon) (FHHR), Wa'il Kheir, waarmee Landinfo in maart 2011 in Beiroet praatte, deelde mee dat er onregelmatigheden i.v.m. de arrestaties waren voorgekomen, waaronder onduidelijke aanklachten, huiszoekingen zonder huiszoekingsbevel, enz. Tenminste zeven van de gearresteerden hebben hun zaken aan FHHR gerapporteerd.

Één van de zaken was gebaseerd op onjuiste inlichtingen en de betrokkene werd in vrijheid gesteld. Volgens een Libanese journalist waarmee Landinfo praatte (gesprek in Beiroet, maart 2011) hebben de arrestanten grote problemen gehad omdat hun namen gepubliceerd werden. Of ze nu schuldig waren of niet, zo is hun goede naam geschonden, wat sociale isolatie tot gevolg kan hebben en een beroeps carrière in rook kan doen opgaan.

Volgens een Libanese academicus, waarmee Landinfo in maart 2011 in Beiroet praatte, zijn Israëlische spionnen het doelwit van Hezbollah dat een actieve rol is gaan spelen in de bestrijding van Israëlische spionagenetwerken, ook wanneer het formeel de Libanese inlichtingendienst is, die acter de opsporing stond. De organisatie van Hezbollah is meer efficiënt en beter uitgerust om Israëlische spionagenetwerken op te vangen dan het Libanese leger en de inlichtingendienst van het leger. Hun deelname in de regering en vooral hun controle van het Ministerie van Telecommunicatie, zorgen ervoor dat ze een belangrijke schakel zijn in de bestrijding van Israëlische spionage in Libanon. De Libanese academicus dacht evenwel dat er geen meldingen waren naar voren gekomen dat Hezbollah achter gewelddaden tegen collaborateurs met Israël had gestaan. Ook geen van de andere gesprekspartners waren op de hoogte van dergelijke beweringen.

In juni 2011 bleek in de Libanese pers dat Hezbollah zelf spionnen in de eigen rangen had ontmaskerd. Algemeen secretaris Hassan Nasrallah bevestigde dat de partij drie personen had gearresteerd die voor de CIA hadden gespioneerd. De krant die hier het eerst over schreef, Al-Jumhuriyya, beweerde echter dat in het totaal elf partijleden als spionnen van Israël waren ontmaskerd, waaronder vooraanstaande militaire leiders. Geen van de straffen werden genoemd, noch door de kranten, noch door Nasrallah zelf (Bishara 2011; Blanford 2011b). Volgens een artikel op de internetsite NOW Lebanon in augustus 2011, zou Hezbollah wel 50 leden hebben gearresteerd, verdacht van verraad, inclusief drie zoons van vooraanstaande leden van de organisatie. Een van hen zou naar Iran voor verder verhoor zijn overgevoerd. Hezbollah verdenkt deze ervan waarschijnlijk betrokken te zijn geweest bij de moord op Imad Mughniya¹² in 2008 en om demonstraties tegen het regime in Iran te hebben gesteund (Elali & Farrell 2011).

4. DE VERHOUDING TOT DE ANDERE POLITIEKE ACTOREN

Nadat Hezbollah had besloten om de organisatie te laten evolueren in de richting van een gewone, politieke partij en zich kandidaat te stellen voor de parlementsverkiezingen in 1992, heeft de organisatie samengewerkt met andere politieke actoren in Libanon. In de jaren 2000 is Hezbollah een tactische, politieke samenwerking met Amal en andere partijen begonnen, die sinds 2005 zich in de zgn. 8 maart-alliantie hebben verzameld (zie deel 2.2). Hezbollah heeft ook met anderen samengewerkt, inclusief christenen, over gemeenschappelijke verkiezingslijsten in verschillende kiesdistricten (Addis & Blanchard 2010, p. 10; International Crisis Group 2010, p. 2).

4.1 DE VERHOUDING TOT IRAN EN SYRIË

De Libanese sjiïeten behoren tot dezelfde tak van de islam als het merendeel van de bevolking in Iran. De leiding van Hezbollah beschouwt Ayatollah Khamenei als de hoogste geestelijke leider en er zijn dus heel sterke banden met de Iraanse leiding.

---

¹² Imad Mughniya was een vooraanstaande leider in de militaire organisatie van Hezbollah die in februari 2008 in een aanslag werd gedood.

De Iraanse revolutionaire garde heeft een actieve rol gespeeld in de opbouw van Hezbollah. Volgens Amerikaanse overheden geeft de revolutionaire garde nog steeds een militaire training aan Hezbollah-leden in Libanon en Iran. De revolutionaire garde verschaft ook wapens en directe financiële steun aan Hezbollah. Experts zijn verdeeld in hun visie op de invloed van Iran in de besluitsprocessen van Hezbollah: sommigen beweren dat Iran directe invloed op de strategische keuzes van Hezbollah uitoefent, terwijl anderen van mening zijn dat de organisatie relatief zelfstandig opereert (Addis & Blanchard 2010, p. 20; Deeb 2006).

Hezbollah heeft ook nauwe banden met Syrië, dat de organisatie politiek en militair steunt (Syrië is bovendien de dichtste geallieerde van Iran in de Arabische wereld). Hezbollah wordt vaak beschreven als de voornaamste "kaart" van Syrië in de strijd om de Golanhoogte van Israël terug te krijgen. De meeste waarnemers menen echter dat Syrië niet in de positie verkeert om een strategiekeuze aan Hezbollah op te dringen. Na de moord op de eerste minister Hariri in 2005 heeft Hezbollah een centrale plaats gekregen in de oppositie in de Libanese partijpolitiek, die Syrië gunstig gezind is. De militaire steun uit Syrië voor Hezbollah zou na de oorlog met Israël in de zomer 2006 aanzienlijk zijn toegenomen (Addis & Blanchard 2010, p. 18-19; Deeb 2006). In verband met het oproer dat in maart 2011 in Syrië uitbrak, heeft Hezbollah tot dusver openlijk uiting gegeven aan zijn steun voor de Syrische overheden.

4.2 SAMENWERKING MET PALESTIJNSE FRACTIES

In het partijprogramma van Hezbollah heeft de weerstand tegen Israël een centrale positie ingenomen. De partij heeft dus dezelfde interesses als de Palestijnse fracties in Libanon en vele Palestijnen hebben sympathieën voor Hezbollah wegens hun verdienstelijke oorlogsvoering tegen Israël. Ook wanneer de religieuze scheidingslijnen ervoor zorgen dat er een zekere afstand bestaat tussen Hezbollah dat een sjjiitische partij is en de Palestijnen die soennieten zijn, hebben verschillende Palestijnse fracties met nauwe banden tot Syrië een alliantie met Hezbollah. Dit geldt o.a. voor Hamas, Islamitische Jihad en Popular Front for the Liberation of Palestine-General Command (PFLP-GC). Bovendien hebben sommigen van de kleine salafistische groeperingen die in en rond het vluchtelingenkamp Ayn al-Hilwa in Saida opereren, strategische samenwerking met Hezbollah aangevangen, terwijl anderen uitgesproken tegenstanders zijn om religieuze en ideologische redenen (Hamzeh 2004, p. 77-78; Rougier 2007, p. 51-52, 63).¹³

De meeste Palestijnse fracties in Libanon zijn in het bezit van wapens. De wettelijke basis voor de gewapende aanwezigheid van de Palestijnen vormde de Cairo-overeenkomst van 1969, waarbij de Libanese regering akkoord ging met het feit dat de Palestijnse kampen onder de jurisdictie van de PLO zouden vallen. De wapens bevinden zich in de eerste plaats in de Palestijnse vluchtelingenkampen in Libanon, waar de Palestijnen in de praktijk zelfbestuur hebben en waar de Libanese politie niet komt. Enkele Palestijnse fracties die door Syrië zijn gesteund, zoals PFLP-GC en Fatah Intifada, hebben ook militaire bases buiten de kampen.

Een Libanese academicus waarmee Landinfo in maart 2011 praatte, verklaarde dat Hezbollah zich tegen de ontwapening van PFLP-GC heeft verzet, omdat dit kon leiden tot bijkomende eisen i.v.m. de ontwapening van Hezbollah. Het leek hem echter onwaarschijnlijk dat Hezbollah direct met PFLP-GC of andere Palestijnse fracties samenwerkt in verband met militaire opleiding, omdat de organisatie niet helemaal zoveel vertrouwen heeft in anderen als in zichzelf en omdat men denkt dat andere fracties potentieel door Israëlische spionagenetwerken geïnfiltreerd zijn. De militaire bases van PFLP-GC worden daardoor niet door

---

13 In tegenstelling tot Hezbollah heeft Amal een erg moeilijke relatie met de Palestijnen gehad, nadat Amal in het midden van de jaren 1980, met Syrische steun verschillende maanden de Palestijnse kampen in Beiroet had belegerd en strijdkrachten die loyaal tegenover Arafat stonden daar had verdreven. Hezbollah staat trouwens politiek ver van Fatah en de leiding van de PLO verwijderd, die een vredesovereenkomst met Israël hebben gesloten (de Oslo-overeenkomst).

Hezbollah gebruikt. Hezbollah voorziet in elk geval slechts basistraining en fysieke training van haar militaire eenheden in Libanon. De ernstige en vergevorderde militaire opleiding gebeurt in Iran en gedeeltelijk in Syrië. Daarentegen kan men zich voorstellen dat Hezbollah met andere groeperingen samenwerkt, o.a. PFLP-GC, voor wapensmokkel, want er zijn veel verschillende actoren die op de illegale wapenmarkt actief zijn.

5. ORGANISATORISCHE STRUCTUUR

Hezbollah wordt geleid door een raad (Majlis ash-shura) bestaande uit zeven leden die door een centraal comité voor een periode van drie jaar worden gekozen (al-Majlis almarkaziyya). Dit bestaat uit om en bij 200 centrale partijleden en stichters van de partij. De raad kiest de algemeen secretaris voor drie jaar. De huidige algemeen secretaris, Hassan Nasrallah, trad in 1993 toe, nadat de toenmalige algemeen secretaris Abbas al-Musawi in een Israëliëse aanslag werd gedood.¹⁴ Onder de raad is er zowel een militaire als een politieke organisatiestructuur (Hamzeh 2004, p. 47-48).

5.1 DE POLITIEKE (CIVIELE) ORGANISATIE

Het bestuur van de civiele organisatie van Hezbollah is gedelegeerd naar de Uivoerende raad (Shurat attanfih). Deze Raad is ingedeeld in vijf sub-raden "raden" met specifieke verantwoordelijkheden, die gewoonlijk worden geleid door één van de leden van de Raad. Er is geen verschil tussen de uitvoerende en wetgevende macht en alle belangrijke beslissingen worden door de Raad genomen. De vijf sub-raden zijn:

1. De politieke raad, of het politiebureau, dat de relaties van de organisatie met andere politieke actoren in Libanon controleert.
2. De Jihad-raad, die de militaire activiteit controleert, inclusief rekrutering, opleiding, militaire uitrusting en veiligheid.
3. De parlementaire raad, die de activiteiten van Hezbollah in het parlement controleert.
4. De uitvoerende raad, die het politieke deel van de organisatie controleert, alsook opleiding en sociale en culturele activiteiten.

---

14 Zoals vermeld in hoofdstuk 2, is Hezbollah een voorvechter van het hoogste gezag van religieuze geleerden, volgens het sjiiitische principe van "een bestuur van rechtsgeleerden" (wilayat al-faqih), zoals dit principe in Iran na de revolutie in 1979 is toegepast. Formeel volgt daarom de Raad van Hezbollah de hoogste leider van de islamitische republiek Iran, Ayatollah Ali Khamenei. De beslissingen van de Raad zijn religieus bindend voor de leden. Wanneer de leden van de raad het ovre een bepaalde zaak niet eens zijn, wordt de zaak aan de hoogste religieuze geleerde voorgelegd (wali al-faqih), voor het ogenblik is dit Ayatollah Ali Khamenei. Zijn beslissingen zijn bindend en definitief (Hamzeh 2004, p. 47-48). Niettegenstaande de leiding van Hezbollah Khamenei als de hoogste religieuze leider beschouwt, zijn er enkele leden van Hezbollah die de Libanese religieuze leider Sayyid Mohammad Husayn Fadlallah als hun geestelijke leider aanzien. Voor sjiieten is dit niet noodzakelijk een bron van tegenstellingen, omdat de persoonlijke politieke oriëntering en de trouw tegenover een religieuze leider twee verschillende zaken zijn (Deeb 2006).

5. De juridische raad, die religieuze richtlijnen geeft en bijdraagt tot het oplossen van conflicten onder de leden.

Onder de uitvoerende raad zijn er een aantal administratieve vakeenheden met specifieke gebieden waarvoor ze verantwoordelijk zijn: de sociale eenheid, de gezondheidseenheid, de opleidingseenheid, de informatie-eenheid, de vakverenigingen-eenheid, de eenheid financiën, de eenheid voor externe relaties en de coördinatie-eenheid (Addis & Blanchard 2010, p. 11-12; Deeb 2006; Hamzeh 2004, p. 48-70).

Onder de Uitvoerende raad heeft men ook een geografische indeling in drie verschillende lokale raden of regio's voor respectievelijk Beiroet, Beqaa en Zuid-Libanon. Elke regionale raad/regio is op zijn beurt ingedeeld in 20 en 25 sectoren. De sectoren zijn verder in afdelingen ingedeeld, die op hun beurt in groepen zijn ingedeeld. De groepen zijn de voornaamste invalspoort voor de organisatie van nieuwe rekruten (Deeb 2006; Hamzeh 2004, p. 46, 75).

5.2 DE MILITAIRE ORGANISATIE

Om infiltratie te vermijden en om niet van buitenaf gecompromitteerd te worden, is de militaire organisatie van Hezbollah door geheimhouding omringd. De details van de organisatorische structuur zijn daarom niet gekend. Volgens men weet, bestaat het militaire gedeelte van de organisatie uit twee hoofdeenheden: de islamitische weerstandsorganisatie en het veiligheidsorgaan van de partij (Hamzeh 2004, p. 70).

5.2.1 De islamitische weerstandsorganisatie

De islamitische weerstandsorganisatie (al-Muqawama al-islamiyya) is ingedeeld in een rekruteringssectie en een sectie voor strijdend personeel. Zoals de naam zegt is de rekruteringssectie verantwoordelijk voor de rekrutering van nieuwe leden voor de militaire organisatie. Bovendien staat deze sectie in voor de ideologische indoctrinatie van nieuwe leden. De sectie voor strijdend personeel is verantwoordelijk voor de militaire training van de rekruten. De kwalificaties en prestaties van het individu bepalen welke positie men daarna in de organisatie krijgt. Er zijn in het totaal vier verschillende eenheden waarin het strijdend personeel wordt geplaatst. Dit zijn:

1. De martelaarseenheden, die bestaat uit personen die zelfmoordopdrachten willen uitvoeren.
2. Commando-eenheden die zich in guerrilla oorlogsvoering hebben onderscheiden en die een militaire opleiding in Iran hebben gehad.
3. Eenheden voor het afschieten van raketten, die bestaan uit personeel dat in staat is om verschillende types van wapens te bedienen, zoals raketten en bommenwerpers.
4. Gewone soldaten, die in de strijd kunnen worden ingezet en tegelijkertijd observatieposten bemannen of op het domein van de logistiek en hygiëne werkzaam zijn (Hamzeh 2004, p. 70-72).

De hele organisatie is hiërarchisch opgebouwd, met duidelijke verantwoordelijken en commandostructuren. Bovendien is de organisatie regionaal in kleinere eenheden ingedeeld of cellen die onder elkaar niet communiceren, maar alleen met het militair hoofdkwartier, dat onder de directe controle van de algemeen secretaris staat. Op die manier blijft de organisatie intact en geheim, ook wanneer een cel gecompromitteerd zou worden (Hamzeh 2004, p. 71-72).

5.2.2 HET VEILIGHEIDSORGAAN

Het veiligheidsorgaan dat het meest geheime is van alle organisatiestructuren van Hezbollah bestaat uit twee eenheden; de veiligheidsdienst van de partij (Amn al-hizb) en de externe veiligheidsdienst (al-Amn al-khariji). De veiligheidsdienst van de partij heeft de verantwoordelijkheid voor de interne veiligheid in de partij en in de lokale gemeenschappen als geheel; hieronder de verantwoordelijkheid om onderlinge onenigheid te verhinderen. Hij verzamelt en archiveert informatie over alle leden en iedereen die met Hezbollah in contact komt. De externe veiligheidsdienst heeft de verantwoordelijkheid om infiltratiepogingen van vreemde staten en andere externe vijanden van Hezbollah te verhinderen en te voorkomen dat Hezbollah door hen gecompromitteerd wordt (Hamzeh 2004, p. 72-73).

5.3 LIDMAATSCHAP EN REKRUTERING

Hezbollah beweert dat de organisatie meer dan 200 000 leden telt,¹⁵ waarvan de meesten Libanese sjiieten zijn. Dit maakt Hezbollah beslist tot de grootste politieke organisatie in Libanon. De militaire organisatie wordt verondersteld over meer dan 5000 tot 20 000 actieve strijders te beschikken (Hamzeh 2004, p. 75).

Hezbollah geniet van een grote populariteit onder de sjiieten in Libanon. Daarom voelen zich ook velen geroepen om zich tot de organisatie aan te sluiten. Degenen die lid wensen te worden, dienen een uitvoerig rekruteringsproces te doorlopen. De gebruikelijke manier om lid te worden in een lokale groep, nadat men twee verschillende stappen in de vorming heeft ondernomen. De eerste stap neemt zowat een jaar in beslag en behelst dat men de ideologie en de cultuur van Hezbollah leert kennen. In de loop van dit proces leert men ook het leiderschap en de commandostructuur van de organisatie accepteren. De rekruten die na deze opnameperiode aantonen dat ze voldoende loyaal en toegewijd zijn, kunnen als leden worden opgenomen, tenminste als ze de noodzakelijke veiligheidsverklaringen van het veiligheidsorgaan van de partij krijgen. (zie hoofdstuk 5.2.2).

Daarna doorloopt men het tweede stadium van het rekruteringsproces of het proces van opname. In deze fase wordt men in een programma geplaatst waarin men discipline aanleert door een fysieke, militaire training of door eenvoudiger opdrachten voor de organisatie. Bij uitzondering worden nieuwe kandidaten opgenomen zonder dit proces voor de opname te hoeven ondergaan.

Dit geldt voor personen die mettertijd hebben bewezen dat ze sterk in hun geloof staan, dat ze de ideeën van Hezbollah delen en dat ze tegelijkertijd beschikken over de bijzondere competentie die de organisatie kan gebruiken. In deze groep zijn dokters, ingenieurs, universiteitslectoren, personen die een zekere expertise hebben op gebied van data of media, en anderen met een hogere opleiding. Deze worden normaal gezien in één van de hogere administratieve vakeenheden van de organisatie geplaatst (zie hoofdstuk 5.1) (Hamzeh 2004, p. 75).

Naast de streng hiërarchische en gesloten organisatie, is een vereniging van verschillende organisaties die op losse wijze met Hezbollah zijn verbonden en die at-Tayyar al-islami (De islamitische beweging) worden genoemd. Deze bestaat uit sympathisanten die vele van de ideeën en activiteiten van Hezbollah delen, zonder lid van de organisatie te zijn. Van de islamitische-beweging maken o.a. de sjiitische bewegingen Amal al-islamiyya en al-Muqawama al-mu'mina (De weerstandsbeweging van de gelovigen) en de soennitisch-islamistische bewegingen al-Jihad al-islami

---

¹⁵ Dit cijfer omvat waarschijnlijk organisaties met losse banden tot Hezbollah, die deel uitmaken van de zgn. atTayyar al-islami (De islamitische beweging) (zie volgend hoofdstuk).

Filastin deel uit (Palestijnse islamitische jihad), Hamas en al-Jama'a al-islamiyya (De islamitische gemeenschap) (Hamzeh 2004, p. 77-79).

5.4 GEDWONGEN REKRUTERING

Men wordt lid van Hezbollah door dit zelf, vrijwillig, aan te vragen. Er is geen informatie voorhanden die aangeeft dat de organisatie aan gedwongen rekrutering doet of heeft gedaan (Catar 2009, p. 2; IRB 2007). Ook de gesprekspartners van Landinfo waarmee men onder de informatieve reizen in Libanon in november 2008 en maart 2011 ontmoetingen had, wisten iets af van voorbeelden dat Hezbollah had geprobeerd nieuwe leden onder dwang te rekruteren. Een Libanese academicus (gesprek met Landinfo, maart 2011) was van mening dat gedwongen rekrutering van Hezbollah nergens op sloeg, aangezien ze meer dan genoeg kandidaten hebben die vrijwillig lid wensen te worden. Het wordt bovendien als een lucratieve zaak beschouwd om tot Hezbollah aan te sluiten, omdat de organisatie aan actieve leden een loon uitbetaalt, afgezien van andere vergoedingen.

Men voert evenwel aan dat Hezbollah bij jongeren en kinderen actief rekruteert. Volgens Coalition to stop the use of child soldiers (2008, p. 208) zou Hezbollah jonge mannen van 16 tot 19 jaar hebben gerekruteerd voor een militaire trainingscursus. Hezbollah heeft ook een aantal activiteiten opgezet die zich, via de jeugdorganisatie tot kinderen richten. In 2005 zouden ongeveer 42 000 kinderen van zes jaar en ouder aan de activiteiten van de jeugdorganisatie hebben deelgenomen, o.a. de zomerkampen.

5.5 REACTIES TEGENOVER DE LEDEN DIE UIT DE ORGANISATIE WENSEN TE TREDEN

Er is weinig informatie beschikbaar over hoe Hezbollah zich opstelt tegenover leden die uit de organisatie wensen te treden, aangezien slechts weinig leden wensen uit te treden. Een Libanese academicus waarmee Landinfo in Beiroet praatte (gesprek in maart 2011) was van mening dat het in principe geen probleem was om Hezbollah te verlaten, maar wanneer de betrokkene de organisatie in het openbaar wou bekritisieren, kon dit wel een probleem worden. Volgens de academicus zou Hezbollah aan degenen die de organisatie verlieten, de raad geven om ze niet te bekritisieren. Wanneer deze raadgevingen niet worden gevolgd, kan men zich aan reacties verwachten, in de vorm van bedreigingen of arrestaties met daarop volgend verhoren.

6. REFERENTES

Schriftelijke bronnen

- Addis, C.L. & Blanchard, C.M. (2010, 8 oktober). *Hizbollah: Background and issues for Congress*. Washington D.C.: Congressional Research Service. Te raadplegen op <http://www.fas.org/sgp/crs/mideast/R41446.pdf> [gedownload op 23 september 2011]
- BBC (2011, 30 juni). Harriri murder: UN tribunal issues arrest warrants. *BBC*. Te raadplegen op <http://www.bbc.co.uk/news/world-middle-east-13972350> [gedownload op 12 september 2011]
- Bishara, A. (2011, 22 juni). Sirr al-khaliyya al-israiliyya dakhil hizb allah, wal-kashaf anha [Geheime Israëliëse cel die binnen Hezbollah werd ontmaskerd]. *Al-Jumhuriyya*. Te raadplegen op http://www.Beiroetobserver.com/index.php?option=com_content&view=article&id=56882:aljourhourya&catid=48:2009-03-14-16-36-55 [gedownload op 13 september 2011]
- Blanford, N. (2011a, 12 januari). Hizbollah-led pullout brings down Lebanon's government. *Christian Science Monitor*. Te raadplegen op <http://www.csmonitor.com/World/Middle-East/2011/0112/Hezbollah-ledpullout-brings-down-Lebanon-s-government> [gedownload op 23 september 2011]
- Blanford, N. (2011b, 27 juni). Spy-gadget war rages between Hizbollah, Israel. *Daily Star*. Te raadplegen op <http://www.dailystar.com.lb/News/Politics/2011/Jun-27/Spy-gadget-war-ragesbetweenHezbollah-and-Israel.ashx#axzz1XjrK4vmN> [gedownload op 13 september 2011]
- Catar, S. (2009, 10 februari). *Zwangsrekrutierungen durch Hezbollah*. Wien: Republik Österreich Bundesasylamt, Nachtrag der Staatendokumentation.
- Coalition to stop the use of child soldiers (2008). *Child soldiers global report 2008*. London: Coalition to stop the use of child soldiers. Te raadplegen op http://www.childsoldiersglobalreport.org/files/country_pdfs/FINAL_2008_Global_Report.pdf [gedownload op 17 augustus 2011]
- Deeb, L. (2006, 31 juli). *Hizballah: A primer*. Washington D.C.: Middle East Research and Information Project. Te raadplegen op <http://www.merip.org/mero/mero073106> [gedownload op 23 september 2011]
- Deeb, L. & Harb M. (2007). Sanctioned pleasures. Youth, piety and leisure in Beiroet. *Middle East Report* 245. Te raadplegen op <http://www.merip.org/mer/mer245/sanctioned-pleasures> [gedownload op 23 september 2011]
- Elali, N. & Farrell, S. (2011, 5 augustus). Cracks in the armor of the Resistance? *NOW Lebanon*. Te raadplegen op

- [//www.nowlebanon.com/NewsArchiveDetails.aspx?ID=297937](http://www.nowlebanon.com/NewsArchiveDetails.aspx?ID=297937) [gedownload op 21 september 2011]
- Farrell, S. (2011, 11 september). Anti-Hezbollah cleric languishes in jail. *NOW Lebanon*. Te raadplegen op <http://www.nowlebanon.com/NewsArticleDetails.aspx?ID=310535> [gedownload op 21 september 2011]
  - Hamzeh, A. N. (2004). *In the path of Hezbollah*. New York: Syracuse.
  - Harb, M. (2007). Deconstructing Hizballah and its suburb. *Middle East Report* 242. Te raadplegen op <http://www.merip.org/mer/mer242/deconstructinghizballah-its-suburb> [gedownload op 23 september 2011]
  - Høigilt, J. (2007). Islamism, pluralism and the Palestine Question: The case of Hezbollah. *British journal of Middle Eastern studies*, 34 (2), 123-136.
  - IRB, d.w.z.. Immigration and Refugee Board of Canada (2007, 31 oktober). *Lebanon: The influence of Hezbollah; the extent to which the government is able to control Hezbollah activities; whether Hezbollah is forcibly recruiting members*. Ottawa: IRB. Tilgjengelig fra http://www.irbcisr.gc.ca:8080/RIR_RDI/RIR_RDI.aspx?id=451544&l=e [gedownload op 16 augustus 2011]
  - International Crisis Group (2008, 15 mei). *Lebanon: Hizbollah's weapons turn inward*. Brussels: International Crisis Group. Te raadplegen op [http://www.crisisgroup.org/~media/Files/Middle%20East%20North%20Africa/Iraq%20Syria%20Lebanon/Lebanon/b23_lebanon_hizbollahs_weapons_turn_inward.ashx](http://www.crisisgroup.org/~/media/Files/Middle%20East%20North%20Africa/Iraq%20Syria%20Lebanon/Lebanon/b23_lebanon_hizbollahs_weapons_turn_inward.ashx) [gedownload op 23 september 2011]
  - International Crisis Group (2010, 2 december). *Trial by fire: The politics of the special tribunal for Lebanon*. Brussels: International Crisis Group. Te raadplegen op <http://www.crisisgroup.org/~media/Files/Middle%20East%20North%20Africa/Iraq%20Syria%20Lebanon/Lebanon/100%20Trial%20by%20Fire%20--%20The%20Politics%20of%20the%20Special%20Tribunal%20for%20Lebanon.ashx> [gedownload op 23 september 2011]
  - NOW Lebanon (2009, 23 februari). Ibraq sayyara mas'ul "tayyar al-intima allubnaniyya" fil-Khiam [Bil tilhørende en leder for "Lebanese Option Group" påtent i Khiam]. *NOW Lebanon*. Te raadplegen op <http://www.nowlebanon.com/arabic/NewsArchiveDetails.aspx?ID=81198> [gedownload op 21 september 2011]
  - Rougier, B. (2007). *Everyday jihad. The rise of militant Islam among Palestinians in Lebanon*. London: Harvard.
  - Sharp, J.M. (2006, 15 september). *Lebanon: The Israel-Hamas-Hezbollah conflict*. Washington D.C.: Congressional Research Service. Te raadplegen op <http://www.fas.org/sgp/crs/mideast/RL33566.pdf> [gedownload op 23 september 2011]
  - United Nations Security Council (2010, 2 september). *Identical letters dated 1 September 2010 from the Permanent Representative of Lebanon to the United*

Council. New York: United Nations Security Council. Te raadplegen op <http://www.securitycouncilreport.org/atf/cf/%7B65BF9B-6D27-4E9C-8CD3-CF6E4FF96FF9%7D/Lebanon%20S2010%20460.pdf> [gedownload op 18 augustus 2011]

- U.S. Department of State (2011, 8 april). *2010 country report on human rights practices – Lebanon*. Washington D.C.: U.S. Department of State. Te raadplegen op <http://www.state.gov/g/drl/rls/hrrpt/2010/nea/154466.htm> [gedownload op 17 augustus 2011]

- Young, M. (2008, 18 september). No dialogue in Lebanon's mean streets. *The Daily Star*. Te raadplegen op <http://www.dailystar.com.lb/Opinion/Commentary/Sep/18/No-dialogue-in-Lebanons-mean-streets.ashx#axzz1OsC5mYgw> [gedownload op 23 september 2011]

- Young, M. (2010). *The ghosts of Martyrs Square. An eyewitness account of Lebanon's life struggle*. New York: Simon & Schuster.

Mondelinge bronnen

- Ammar al Moussawi, de afdeling van Hezbollah voor internationale betrekkingen. Gesprek in Beiroet, maart 2011.
- Kai Kverme, Projectcoördinator aan het Instituut voor Oosterse cultuur en taalkunde, Oslo. E-mailcorrespondentie, september 2011.
- Libanese academicus en universiteitslector die anoniem wenst te blijven. Gesprekken in Beiroet, november 2008 en maart 2011.
- Libanese academicus die anoniem wenste te blijven. Gesprekken in Beiroet, november 2008 en maart 2011.
- Libanese journalist in een Libanese krant die anoniem wenste te blijven. Gesprekken in Beiroet, november 2008 en maart 2011.
- Wa'il Kheir, directeur van de stichting "Foundation for Human and Humanitarian Rights" (Lebanon). Gesprek in Beiroet, maart 2011.

Thematische aantekening: Libanon: Hezbollah – organisatorische structuur en invloed